

Aan de Staatssecretaris van Justitie
mevrouw mr. N. Albayrak
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Afdeling : Management
Contactpers. : F.J. Haarlemmer
Doorkiesnr. : 070 370 14 45
Datum : 7 november 2007
Ons kenmerk : D-Dtr-05

Geachte mevrouw Albayrak,

De raden voor rechtsbijstand hebben kennis genomen van uw brief aan de Tweede Kamer over de invulling van de taakstelling voor de gesubsidieerde rechtsbijstand van €25 miljoen in 2008 en €50 miljoen van af 2009 en volgende jaren.

In het verlengde van onze brief van 24 augustus 2007 aan u geven de raden nu hun reactie op de concrete voorstellen

Vooraf willen de raden duidelijk stellen dat na de crisis eind tachtiger begin negentiger jaren een goed functionerend stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand is opgebouwd, dat nationaal en internationaal erkenning verdient. De toegang tot het recht voor minder draagkrachtigen wordt geborgd op een manier en een niveau dat op een breed maatschappelijk draagvlak kan rekenen. De controle op de besteding van de beschikbare middelen wordt adequaat uitgeoefend. De raden constateren dan ook dat de aanleiding tot de bezuinigingen niet gelegen is in het functioneren van het stelsel zelf, maar in de noodzaak tot bezuinigingen op de overheidsuitgaven in zijn totaliteit.

In algemene zin onderschrijven de raden de analyse over ontwikkelingen in het stelsel die u in de inleidende paragraaf geeft.

Ook delen wij uw uitgangspunt dat de toegang tot de rechter van groot belang is voor het vertrouwen in de rechtsstaat.

Uw doelstelling voor de langere termijn een goede balans te vinden tussen een goede toegankelijkheid van het rechtssysteem en het beheersbaar houden van het stelsel kunnen de raden begrijpen. Het naar voren halen van de Beleidsdoorlichting "Toegang tot het recht" wordt door de raden positief benaderd. Bij deze beleidsdoorlichting dient de gehele keten object van onderzoek te zijn. De raden zijn van mening dat in een betere en efficiëntere afstemming tussen de ketenpartners veel kan worden gewonnen. In de analyse moet ook worden meegenomen dat de overheid zelf in sterke mate verantwoordelijk is voor de volumeontwikkeling. Beleidsintensiveringen en nieuwe wetgeving leiden onvermijdelijk tot meer toevoegingen. Rechtsbijstand is in belangrijke mate volgend.

De raden zijn dan ook van mening dat de beleidsdoorlichting betrekking moet hebben op de totale justitiële keten van wetgever (verantwoordelijk voor beleid en procesinrichting) tot en met politie, OM, RM, uitvoeringsinstanties en de rechtsbijstand en geschiloplossing. Deze brede beleidsdoorlichting moet leiden tot besparingen en tot verbeteringen in het geheel van de keten. Actuele kwesties als het ontslagrecht en de massaschade problematiek zijn goede mogelijkheden om hier vorm aan te geven. De raden willen gaarne aan het Beleidsonderzoek deelnemen en willen hierover nadere afspraken met u maken.

In het bijzonder willen de raden hun reactie geven op de maatregelen die u voor 2008 voorstelt. Hierbij baseren de raden zich op hun brief van 24 augustus 2007, waarin een bezuiniging van maximaal €10 miljoen als mogelijk wordt genoemd zonder de kwaliteit van het huidige stelsel aan te tasten.

Van de door u voorgestelde maatregelen zijn de volgende naar de opvatting van de raden verantwoord in het kader van het realiseren van de door de raden genoemde €10 miljoen. De tijdelijke aanpassing van de indexering is hierbij niet opgenomen. Een bijzonder punt van aandacht hierbij zijn evenwel de mogelijke effecten van deze maatregel.

De aanpassing van het financieel belang kunnen de raden begrijpen. Aangezien de bedragen sinds 1994 niet zijn aangepast, zien de raden dit als een vorm van achterstalling onderhoud. Hierbij moet wel worden aangetekend dat niet elk ogenschijnlijk gering financieel belang in feite ook een gering belang is.

De uniformering van het uitvoeringsbeleid voor bewerkelijke zaken is door de raden zelf voorgesteld. De raden steunen derhalve deze maatregel.

De afschaffing van de vergoeding administratieve kosten voor ambtshalve toevoegingen stuit bij de raden niet op tegenstand. De raden kunnen zich de argumentatie hiervoor voorstellen.

Het aanpassen van de vergoeding in zaken van Vreemdelingenbewaring is verantwoord. De raden kunnen instemmen met een regeling waarbij in de vervolgeroepen de daadwerkelijk verleende rechtsbijstand ter zitting wordt vergoed. De Raden zien geen reden om voor de weging van deze beroepen af te wijken van het geldende stelsel. Naar de mening van de raden wordt echter voor deze maatregel een te hoge besparing opgevoerd. De raden komen tot een bedrag van €1,2 miljoen. Uiteraard kan dit nog nader worden toegelicht.

Tot slot kunnen de raden zich vinden in de voorgestelde aanpassing van de voorschotregeling. De raden zijn er voorstander van dat in de komende jaren de voorschotregeling geheel wordt vervangen door een systeem van frequenter (mogelijk twee wekelijks) uitbetalen gecombineerd met de mogelijkheid van langs digitale weg toevoegingen aanvragen en declaraties indienen.

De raden realiseren zich dat dit pakket van maatregelen de €10 miljoen overschrijdt. De aanpassing van de voorschotregeling is hier debet aan. Aangezien dit voornamelijk een éénmalige maatregel is met een sterk boekhoudkundig karakter kunnen de raden met deze overschrijding leven.

Met vriendelijke groet,

Raden voor Rechtsbijstand,
voor deze,

Mr P.J. Biesheuvel
Voorzitter